

De familie Maffioli del Castelletto in Nederlandsch-Indië

R.G. de Neve

Inleiding

Bij mijn onderzoek naar vorstenlandse landhuurders stuitte ik al weer enkele jaren geleden op de naam Maffioli del Castelletto. De drager van deze opvallende geslachtsnaam luisterde naar de voornaam Paolo. Hij was afkomstig uit Italië en vanaf de eerste helft van de dertiger jaren van de negentiende eeuw in het Solose actief als landbouwondernemer (landhuurder). Hij volgde daarmee het voorbeeld van vele andere Europeanen die in de binnenlanden van Java een pioniersbestaan leidden en hoopten in de cultures fortuin te maken. Zijn opvallende naam deed mij van zijn afstammelingen een genealogie opstellen. Waar en wanneer hij werd geboren en wie zijn ouders waren, bleven daarbij onbeantwoorde vragen. De familienaam luidde oorspronkelijk Maffioli. De toevoeging del Castelletto verwijst ongetwijfeld naar de plaats van herkomst. Mogelijk gaat het om een van de plaatsen met de naam Castelletto in het noorden van Italië, zoals Castelletto Ticino (Lago Maggiore), Castelletto di Brenzone (Lago di Garda), Castelletto Monferrato in Piemonte of Castelletto di Branduzzo ten zuiden van Milaan.

De door mij opgestelde genealogie resulteerde niet in publicatie, maar bleef 'op de plank' liggen. Een recente, toevallige vondst deed mij weer aan deze familie denken. Het betrof de verheffing met 'Edler von' van een zekere Franz Maffioli, apotheker te Wenen, in de erbländisch-österreichisches Adelstand in 1768.¹ Over deze Franz Edle von Maffioli ben ik verder niets te weten gekomen. Of hij familie was van generatie I in de hiernavolgende genealogie is mij dan ook niet bekend.² De link Italië-Wenen is snel gelegd als we bedenken dat het Habsburgse rijk, waarvan de kern werd gevormd door Oostenrijk en Hongarije (vandaar dat werd gesproken over Oostenrijk-Hongarije), vroeger ook een groot deel van Noord-Italië omvatte. De link Italië-Nederlandsch-Indië ligt minder voor de hand. Waarom en wanneer Paulo Maffioli naar Nederlandsch-Indië kwam, onttrekt zich vooralsnog aan ons blikveld. Hij komt voor ons pas tot leven op het moment dat hij in het Solose als landhuurder opduikt.

Vorstenlandse landhuurders

Soerakarta was niet het enige inheemse vorstendom op Midden-Java waar Europeanen zich als cultuurondernemer vestigden. Ook in Djokjakarta en het van Soerakarta afgescheiden rijkje Mangkoenegarå en het van Djokjakarta afgescheiden rijkje Pakoe-alaman was dit het geval. Genoemde rijkjes waren door Nederland

intact gelaten en werden in het koloniale jargon aangeduid als de Vorstenlanden. Hun heersers droegen respectievelijk de titel van soesoehoenan, sultan, mangkoe negårå en pakoe alam. Zij mochten van het gouvernement baas in eigen huis zijn, zolang zij de Nederlandse koning, in Nederlandsch-Indië vertegenwoordigd door de gouverneur-generaal, maar als het hoogste gezag erkenden en de koloniale ambities van Nederland niet in de weg stonden.

De particuliere landbouwondernemingen in de Vorstenlanden ontleenden hun bestaan aan huurovereenkomsten tussen Europeanen enerzijds en genoemde vorsten en andere lokale, tot de inheemse adel behorende grondeigenaren (de 'rijksgroten') anderzijds. De vorstenlandse cultuurondernemers werden daarom aangeduid met de term landhuurders. Zij dreven hun ondernemingen buiten de cultures om die elders op Java³ op gezag van het Nederlandse bestuur vanaf 1830 werden ingevoerd (het 'cultuurstelsel').⁴ De eerste overeenkomsten tussen inheemsen en Europeanen vonden plaats omstreeks 1780. De landhuurders waren in meerderheid oud-ambtenaren of -militairen, die uit Europa afkomstig waren of in Nederlandsch-Indië waren geboren en een Europese vader hadden. In het laatste geval werden zij in van gouvernementswege opgestelde overzichten aangeduid als 'inboorlingen'. Hun Indische geboorte maakte dat zij doorgaans een inlandse moeder of grootmoeder hadden.

Teneinde een rendabele onderneming te kunnen stichten, dienden zij te beschikken over een aaneengesloten areaal. Daarvoor moesten zij soms onderhandelen met meer dan honderd inheemse eigenaren, aangezien het Javaanse grondbezit sterk was versnipperd. Eenmaal gevestigd, vormden zij niet alleen de kern van de Europese bevolking in Java's binnenlanden, maar maakten zij ook deel uit van de lokale inheemse samenleving. Hun dagelijkse leven werd naast de exploitatie van hun onderneming, beheerst door het bijwonen van de officiële Javaanse feesten en plechtigheden en de omgang met hun inheemse planters. Doordat er in hun kring vaak onderling werd getrouwd, vormden zich uitgebreide clans, die bijvoorbeeld in Djokjakarta bestonden uit families als Baumgarten, Dom, Enger, Klåring, Raaff, Weijnschenk en Wieseman. Binnen deze clans wisselden wettige huwelijken met (Indo-)Europese partners en relaties met inheemse concubines elkaar met grote regelmaat af.

Sommige families bezaten niet alleen meerdere ondernemingen, maar waren ook meerdere achtereenvolgende generaties als landhuurder actief en vormden op die manier een ware landhuurdersdynastie. In het Djokjase was dit bijvoorbeeld de familie Baumgarten, die afstamde van een uit Brunswijk afkomstige en in 1813 te Djokjakarta overleden opperchirurgijn. Diens half-Javaanse weduwe huurde daar reeds in 1818 enige percelen grond. Haar vele nakomelingen waren tot ver in de twintigste eeuw bij de landverhuringen betrokken. Minstens zo bekend, zo niet bekender, was de familie Dezentjé te Soerakarta. De eerste landhuurder van die naam, Johannes Augustinus (Tinus) Dezentjé, was de zoon van een Franse vader die het tot luitenant bracht en een Javaanse moeder. In 1837 was hij met ruim 458 djoengs⁵ verreweg de grootste landbouwondernemer in Soerakarta. Zijn landen waren op een enkele uitzondering na tegen het einde van de negentiende eeuw nog steeds familiebezit.

De familie Maffioli del Castelletto opereerde op een bescheidener schaal en kan daarom niet worden gerekend tot de 'grote' landhuurdersfamilies. Stamvader Paolo huurde in respectievelijk 1832, 1833 en 1835 voor twaalf of vijftien jaar diverse landen in Soerakarta,⁶ waaronder als belangrijkste bezit het koffieland Pongong.⁷ Dit land bleef na zijn overlijden familiebezit, maar raakte tegen het eind van de negentiende eeuw in handen van de firma Dorrepaal en Co.⁸

Genealogie⁹

I. PAOLO MAFFICIOLO DEL CASTELLETTO, geb. omstr. 1795, volgens de overlevering geneesheer bij de soesoehoenan van Soerakarta, landhuurder in het Solose, eigenaar van de koffieonderneming Pengoeng ald., overl. Pongong (Bojolali, Soerakarta) 26 maart 1846,¹⁰ tr. Batavia 31 maart 1822¹¹ FREDERIKA CHRISTIANA JOHANNA THILO, ged. 's-Gravenhage 13 nov. 1795, overl. Soerakarta 16 juni 1824,¹² dr. van Johan Henrich Benjamin Thilo,¹³ luitenant-kolonel der militaire administratie O.I.L., en Louisa Catharina Muller.

Uit het huwelijk:

1. Een levenloos geboren of zeer jong overleden kind.
2. Kind, geb. [Soerakarta] op of kort vóór 16 juni 1824.

Zijn kinderen:¹⁴

3. EUGENIA SOPHIA CATHARINA MAFFICIOLO DEL CASTELLETTO, geb. Soerakarta 13 nov. 1834,¹⁵ overl. Semarang 6 okt. 1857, tr. Semarang 27 maart 1856 PETRUS CORVER, geb. Amsterdam 6 sept. 1832, cargadoor, overl. Malang 8 maart 1875, zn. van Cornelis Corver en Alexandrina Couttis Alma.¹⁶

4. LUCIEN PAUL FELIX, volgt IIa.

5. EMELIA ADELAÏDE PAULINA MAFFICIOLO DEL CASTELLETTO, geb. Soerakarta 18 nov. 1837 (ex matre Lisa Tumpa), mede-huurder koffieonderneming Pengoeng te Soerakarta,¹⁷ overl. 's-Gravenhage 21 aug. 1900,¹⁸ tr. Semarang 25 febr. 1865 ALEXANDER HENRI VAN DE POL (R.N.L., R.M.W.O.3), geb. Fort Bath 20 dec. 1836, soldaat-vrijwilliger bij het instructiebataljon 5 aug. 1852, korporaal-tit. 15 dec. 1852, bij het koloniaal werfdepot 6 sept. 1853, korporaal 12 sept. 1853, fourier 3 sept. 1855, geëmbarkeerd te Nieuwediep a/b van het schip "Philips van Marnix" 8 nov. 1855, gedebatkeerd te Batavia en geplaatst bij achtereenvolgens het 13e balajon 20 febr. 1856 en 11e bataljon 6 aug. 1856, sergeant 21 jan. 1858, fourier 8 mei 1858, geplaatst bij achtereenvolgens het garnizoensbataljon van de Lampongsche Districten 1 juli 1858, de 1e militaire afdeling op Java 18 aug. 1858, het 8e bataljon 15 febr. 1859 en de Militaire School 16 maart 1860, tweede luitenant bij het 4e bataljon 1 nov. 1861, overgeplaatst naar het 9e bataljon 22 mei 1863, eerste luitenant 26 april 1867, geplaatst bij het 8e bataljon 1 okt. 1867, twee jaar verlof naar Nederland 20 maart 1868, terug van verlof a/b van het schip "Nieuwe Waterweg" 2 juli 1870, geplaatst bij het subsistentenkader te Soerabaja 23 sept. 1872, kapitein 26 nov. 1874, geplaatst bij achtereenvolgens

het 14e bataljon 30 nov. 1874 en het gemobiliseerde bataljon van het garnizoen te Banjoe Biroe 3 april 1875,¹⁹ majoor 27 sept. 1882, luitenant-kolonel 17 juli 1886, kolonel 20 jan. 1893, pensioen en generaal-majoor-tit. 1895, begiftigd met de Eresabel en het Ereteken voor Eervolle Vermelding in de Strijd,²⁰ overl. Watergraafsmeer 23 april 1913, zn. van Gerrit van de Pol en Maria Antoinette Josephine de Mahieu, hij hertr. Watergraafsmeer 22 nov. 1911 Antonia Steinman.

6. CAROLINA ALEXANDRINA ATILIA/ATHALIA CAROLINA ALEXANDRINA MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Bojolali (Soerakarta) 25 febr. 1840, overl. 's-Gravenhage 24 juni 1912,²¹ tr. Semarang 25 febr. 1861 ADRIAAN JOHAN HEINRICH LUBECK, geb. Sluis 27 juni 1834, overl. 's-Gravenhage 23 mei 1909, zn. van Johann Joseph Lubeck en Anna Jacoba van Gelder.

7. REGOLO PAOLO CORIOLANO MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Soerakarta 20 jan. 1842, overl. Semarang 30 juli 1856.

8. EMELIO PAOLO CESARE, volgt IIb.

Zijn natuurlijke niet door hem erkende dochter:

9. WARSIE (inlandse vrouw), zich noemende JEANNE MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, overl. Semarang 17 april 1880. Haar kinderen werden erkend door PIETER ARNOLD CLARENBACH, geb. Kediri 6 mei 1832, mede-eigenaar en -beheerder van het koffieland Stoegoer (Bojolali, Soerakarta), overl. Stoegoer 10 febr. 1872, zn. van Pieter Arnold Clarenbach en Wilhelmina Frederika Frein von Wolzogen.²²

IIa. LUCIEN PAUL FELIX MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Soerakarta 13 nov. 1836, opzichter 3e klasse bij 's lands waterstaat en burgerlijke openbare werken op 150 gulden per maand 6 okt. 1873, opzichter 2e klasse op 200 gulden per maand 11 nov. 1874, overgeplaatst van Pasoeroean naar achtereenvolgens Pamekasan (Madoera) dec. 1874, Sampang (Madoera) maart 1875, Pamekasan mei 1875, Sampang maart 1876 en Modjokerto (Soerabaja) 3 juni 1877, overgeplaatst van Soerabaja naar Grisee (Soerabaja) juli 1878 en vandaar weer naar Soerabaja nov. 1879, eervol ontslag uit 's lands dienst 27 okt. 1881, pensioen van 600 gulden per jaar 11 april 1882,²³ overl. Poerworedjo 2 febr. 1921, tr. 1e Pasoeroean 7 febr. 1874 AUGUSTINA (inlandse vrouw); tr. 2e Poerworedjo 25 april 1896 BETJE (inlandse Christenvrouw).

Zijn erkende zoon (ex matre zijn eerste vrouw?):

1. RIJGELO, volgt IIIa.

Zijn erkende zoon (ex matre een inlandse vrouw):

2. LUCIEN ALEXANDER, volgt IIIb.

IIIa. RIJGELO MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Pasoeroean 1 juni 1873, tijd. onderopzichter 3e klasse bij de staatspoorwegen op Java [datum onbekend], geplaatst bij achtereenvolgens de Westerlijnen 1897 en de Oosterlijnen 1897, tijd. onderopzichter 2e klasse 1901, onderopzichter 2e klasse 1905, onderopzichter

1e klasse 1907, eervol ontslag uit zijn betrekking (wachtgeld) 1909,²⁴ overl. Poerworedjo (Kedoe) 8 okt. 1909, tr. Magelang (Kedoe) 30 sept. 1910 ROEBINEM (inlandse vrouw), geb. Poerworedjo omstr. 1874.

Zijn erkende en door het opvolgende huwelijk van hun ouders gewettigde kinderen (ex matre ROEBINEM):

1. EUGENIE MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Poerworedjo 23 febr. 1893 en erk. Ngandjoek (Kediri) 12 jan. 1903, overl. Utrecht 21 nov. 1976, tr. 1e Bodjonegoro 24 mei 1912²⁵ FRANS VAN BEERS, geb. Bodjonegoro 13 sept. 1888, tijd. opzichter 3e klasse bij de burgerlijke openbare werken 8 april 1910 en geplaatst in de residentie Rembang 1910, toegevoegd aan de chef van de irrigatie-afdeling Serajoe met Poerworedjo als standplaats 1910, ontslag uit zijn betrekking (m.i.v. 3 april) 26 april 1913, opzichter 3e klasse van 's lands waterstaat en burgerlijke openbare werken op 200 gulden per maand 20 dec. 1913, geplaatst bij de directie 1914, toegevoegd aan het hoofd van de bevoeiingswerken in de residentie Preanger Regentschappen 1918, deze benoeming ingetrokken en toegevoegd aan het hoofd van de 4e waterstaatsafdeling 1918, toegevoegd aan het hoofd van de irrigatie-afdeling Serang 1919, overl. Salatiga (Semarang) 25 april 1921 (in het militair hospitaal),²⁶ zn. van [onbekend]; tr. 2e Semarang 15 maart 1922 JACOB PETRUS PAULUS VAN PUTT, geb. Semarang 19 okt. 1888, employé, wonende te Semarang (1910), stationsklerk, wonende te Cheribon (1915), stationscommies, wonende te Kadipaten (Cheribon) (1920) en stationshoofdcommies, wonende te Semarang (1925-1927, 1929-1930, 1932, 1934), alles bij de Semarang-Cheribon Stoomtrammaatschappij, ex-onderopzichter bij de Zuster Maatschappijen²⁷ (1938), wonende te Koedoes (Semarang) (1938, 1941),²⁸ overl. Semarang 7 april 1941, zn. van [onbekend].

2. PAUL, volgt IVa.

3. SOPHIE MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Poerworedjo 6 aug. 1901 en erk. Ngandjoek 12 jan. 1903, overl. Wassenaar 24 aug. 1983, tr. Batavia 11 maart 1922 (echtsch. ingeschr. 's-Gravenhage 9 april 1959) TEDDY ULRICH KNAAP, geb. Cheribon 23 nov. 1898, klerk bij het Departement van Gouvenements Bedrijven (1919-1922), particulier, wonende te Weltevreden (1923-1924), employé van de suikeronderneming Loewoenggadjah bij Tjiledoeg (Cheribon) (1925-1927, 1929-1930, 1932), woonde daarna te Bandoeng (1934, 1938),²⁹ overl. 's-Gravenhage 9 okt. 1981, zn. van Louis Knaap en Marie Johanna Koster.

IVa. PAUL MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Djenar bij Koetoardjo (Kedoe)³⁰ 28 april 1897 en erk. Ngandjoek 12 jan. 1903, commies 4 nov. 1936 en 15 juni 1937 en tijd. wnd. eerste commies (m.i.v. 1 dec.) 16 dec. 1937 bij de staatsspoorwegen, geplaatst bij de exploitatie van de staatsspoorwegen in Atjeh 4 nov. 1936, overgeplaatst naar het hoofdkantoor (afdeling Controle van de dienst Verkeers- en Handelszaken) van de staatsspoorwegen te Bandoeng 1940,³¹ woonde achtereenvolgens te Bandoeng (1916-1927), Kota Radja (1929-1930, 1932, 1934, 1938) en Bandoeng (1941),³² controleur 1e klasse bij de Djawatan Kerata Api Republik Indonesia (D.K.A.R.I.) (Bureau der Spoorwegen van de Republiek

Indonesië) te Bandung (1950), overl. 's-Gravenhage 20 okt. 1971, tr. 1e Batavia 22 aug. 1922 (echtsch. ingeschr. ald. 1 okt. 1931) LEONIE EUGENIE VAN HALL, geb. Serang (Bantam) 13 febr. 1900, overl. Bandoeng 7 juli 1945, dr. van August Marie van Hall en Driana Stroband; tr. 2e 's-Gravenhage 25 sept. 1957 LAURA ADÈLE WALSTRA, geb. Batavia 19 sept. 1896, overl. Maarssen 3 juli 1986, dr. van Hendricus Walstra en Antoinette Peterman, wed. van 1e Henri Jacobus Johan Plijnaer en 2e August Cornelis Willem van Deutekom.

Uit het eerste huwelijk:³³

1. CELIE ILONA MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Batavia 9 april 1925.
2. ILSE INIATE MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Bandoeng 28 okt. 1928.

IIIb. LUCIEN ALEXANDER MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Poerworedjo 12 maart 1888, klerk bij achtereenvolgens de staatsspoorwegen (1906-1908), wonende te Kalisat (Besoeke) (1906-1908), de Semarang-Cheribon Stoomtrammaatschappij (1909-1912), wonende achtereenvolgens te Semarang (1909-1911) en Tegal (1912), en de Semarang-Joana Stoomtrammaatschappij (1914-1923), wonende te Semarang (1914-1923), adjunct-administrateur van de afdelingsbank (1924-1927, 1929-1930, 1932) en de Algemeene Volks Credietbank (1934), wonende te Kendal (Semarang) (1924-1927, 1929-1930, 1932, 1934),³⁴ overl. [onbekend], tr. [onbekend] JOHANNA FREDERIKA VAN PUTT,³⁵ geb. [onbekend], overl. [onbekend], dr. van [onbekend].

Uit dit huwelijk:

LUCIANA ALEXANDRINA MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Tegal (Pekalongan) 18 febr. 1912, overl. Delft 22 juli 2000, tr. Batavia 5 aug. 1931 MARINUS FREDERIK BERNHARD, geb. Klaten (Soerakarta) 8 dec. 1910, overl. Wageningen 5 juli 1982, zn. van Frederik Marinus Bernhard en Johanna Clasina Gentenaar.

I Ib. EMELIO PAOLO CESARE MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Pengoeng (Soerakarta) 15 maart 1846 (ex matre Eugenie Victorie Thurion), mede-huurder van de koffieonderneming Pengoeng te Soerakarta,³⁶ overl. Batavia 8 jan. 1883, tr. 1e Batavia 27 april 1870 ELIZABETH JANE BRODIE, geb. Batavia 6 juni 1851, overl. Batavia 11 febr. 1878, dr. van John Poulter Brodie en Maria Louisa Kloprogge; tr. 2e Batavia 16 okt. 1880 MARIA CORNELIA BRODIE, geb. Batavia 14 dec. 1853, overl. Batavia 22 april 1882, dr. van John Poulter Brodie en Maria Louisa Kloprogge.

Uit het eerste huwelijk:

1. Levenloos geboren dochter, Batavia 27 okt. 1871.
2. LOUISE CAROLINE MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Batavia 9 jan. 1873, overl. Batavia 20 okt. 1941, tr. Batavia 29 jan. 1896 COENRADUS HENDRIKUS BOEKHOLT, geb. Batavia 30 nov. 1872, klerk [datum onbekend], derde commies op 150 gulden per maand 12 jan. 1904, tweede commies op 220 gulden per maand 29 mei 1908 en eerste commies op 300 gulden per maand 5 april 1912 bij het Departement van Marine, algemeen ontvanger 3e klasse op 350 gulden

per maand 25 juni 1914 en geplaatst te Pamekasan (Madoera) 1914, ontslag uit 's lands dienst 16 sept. 1915,³⁷ overl. Batavia 19 nov. 1915, zn. van [onbekend].

3. EMELIA ELIZABETH MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Batavia 19 jan. 1875, overl. Batavia 30 aug. 1877.

4. LUCIEN, volgt IIIc.

Uit het tweede huwelijk:

5. MARINUS MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Batavia 3 jan. 1881, overl. Batavia 27 mei 1881.

6. EMILIO MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Batavia 26 maart 1882.

IIIc. LUCIEN MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Batavia 19 okt. 1876, overl. Malang 26 jan. 1945, tr. Batavia 7 okt. 1918 ANTJE HALIMS (inlandse Christenvrouw), geb. Gorontalo (Celebes) 20 april 1886, overl. Voorburg 17 juli 1960.

Uit dit huwelijk:

1. LUDOVICA ELIZABETH MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Makassar 5 febr. 1915 (door haar vader erkend en gewettigd door het opvolgend huwelijk van haar ouders), overl. 's-Gravenhage 18 nov. 2001, tr. Soerabaja 31 maart 1937 (echtsch. ingeschr. ald. 8 mei 1944) ERNST ALEX DANKMEIJER, geb. Tegal 5 okt. 1909, overl. 's-Gravenhage 28 juni 2007, zn. van Jan George Dankmeijer en Adele Ernestine Kolmus. Uit dit huwelijk nakomelingen. Zij heeft bovendien vier natuurlijke kinderen (twee zoons en twee dochters) die de naam Mafficioli del Castelletto dragen.

2. LUCIËN WILLEM, volgt IVb.

3. ERNA OLGA MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Batavia 2 juli 1920, overl. Tiel 12 sept. 1997, tr. Batavia 6 juli 1946 CARLOS BASTIAANS, geb. Pemalang (Pekalongan) 20 nov. 1903, overl. Tiel 28 jan. 1971, zn. van Henri Johan Robert Bastiaans en Henriëtte Frederika Paulus. Uit dit huwelijk nakomelingen.

4. ALEGONDA MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Batavia 22 dec. 1922, overl. Bandung 1954,³⁸ tr. JOHN VICTOR, geb. Djokjakarta 23 april 1917, korporaal bij de Militaire Luchtvaart van het K.N.I.L., overl. tijdens een gevechtsactie bij Singalit (Banka) 6 febr. 1942, zn. van Eduard Joseph Victor en een inlandse vrouw. Zij heeft een natuurlijk zoon die de naam Mafficioli del Castelletto draagt.³⁹

IVb. LUCIËN WILLEM MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Moeara Enim (Palembang) 31 aug. 1918 (door zijn vader erkend en gewettigd door het opvolgend huwelijk van zijn ouders), overl. Venlo 11 maart 1979, tr. Soerabaja 22 febr. 1939 JACOB FERDINANDA HOOPER, geb. Soerabaja 1 nov. 1921, dr. van [onbekend].

Uit dit huwelijk:

1. AUKE EDUARD HUMPHRY MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Soerabaja 31 jan. 1943.

2. JOYCE LUCIËNE HELÈN MAFFICIOLI DEL CASTELLETTO, geb. Soerabaja 11 nov. 1947.

3. IRMGARD LUDOVICA MAFFICIOLI DEL CASTELETTO, geb. Venlo 7 aug. 1953.
4. LUCIANO PERCY MAFFICIOLI DEL CASTELETTO, geb. Venlo 20 aug. 1958.

Niet te plaatsen in bovenstaande genealogie

EMILIO CESARE MAFFICIOLI DEL CASTELETTO, geb. Sinabang (Atjeh en Onderhorigheden) 4 mei 1916.

Noten

1. *Österreichisches Adels-Lexikon des achtzehnten und neunzehnten Jahrhunderts enthaltend alle von 1701 bis 1820 von den Souveränen Österreichs wegen ihrer Verdiensten um den Kaiserstaat in die verschiedenen Grade des deutsch-erbländischen oder Reichs-Adel erhobener Personen* (Wenen 1822) 223.
2. In december 1786 woonde hij (vermeld zonder voornaam als 'v. Maficioli') blijkens een lijst van huizen in de stad Wenen ('Häuser in der Stadt Wien. December 1786', opgemaakt in december 1786) in het huis met nummer 861 in een steeg (Gasse) genaamd 'Stock am Eisen', gelegen in de parochie van S. Stephan te Wenen. Zie: *Gegenwärtiger Zustand der k.k. Residenz-Stadt Wien oder Beschreibung aller Merkwürdigkeiten der k.k. Aemter, der Akademie, Universität, Grosshändler, Niederläger, Fabriken, Künstler, Handelsleute, Handwerker, aller Gasthöfe, nach alfabethischer Ordnung, nebst einem Anhang von Preis-Tabellen, der k.k. Porzellan- und Spiegelfabrike, auch einem Verzeichniss aller Häuser in der Stadt Wien zum bequemen Gebrauch für Innländer, und besonders für Reisende* (Wenen 1794). Of hij toen nog het beroep van apotheker uitoefende, is niet bekend. Hij is later in Oostenrijks-Hongaarse staatsdienst getreden. Omstreeks 1816 was hij *Rechnungsofficial* bij de 'Hofbuchhaltung der k.k. Vereinigten Einlösungs- und Tilgungs-Deputation' van het 'k.u.k. General-Rechnungs-Directorium', wonende in de Jacobergassel 857. Zie: *Hof- und Staats-Schematismus des österreichischen Kaiserthums* (Wenen 1816) 331. Acht jaar later was hij *Adjunct(-Sekretar)* bij de 'Direction des k.k. allgemeinen Tilgungs-Fondes und der Evidenzhaltung der verzinslichen Staatsschuld', wonende in de Schwertgasse 359. Zie: *Hof- und Staats-Schematismus des österreichischen Kaiserthums. I. Theil* (Wenen 1824) 263). Dezelfde functie vervulde hij ook nog in 1840, wonende 'am Graben' 1134. Zie: *Hof- und Staats-Schematismus des österreichischen Kaiserthums. I. Theil* (Wenen 1840) 268. Het k.k. voorafgaand aan de namen van staatsinstellingen en -functionarissen in het voorgaande staat voor keizerlich-königlich, aangezien Oostenrijk (keizerrijk) en Hongarije (koninkrijk) in personele unie met elkaar waren verbonden.
3. Met uitzondering van de particuliere landen op West-Java.
4. Zie: *Staatsblad van Nederlandsch-Indië* 1834, nr. 22. De verreweg belangrijkste van die cultures waren koffie, suiker en indigo. Naast deze 'grote' cultures waren er de 'kleine' cultures, te weten tabak, peper en kaneel. Fasseur definieerde het Cultuurstelsel als: 'die vorm van agrarisch-industriële exploitatie van Java, waarbij het gouvernement gezag en invloed gebruikte om de inheemse bevolking tegen een eenzijdig vastgesteld en laag plantloon tropische exportproducten te doen verbouwen, welke artikelen vervolgens ten behoeve van de staatskas werden verkocht'

- (C. Fasseur, *Kultuurstelsel en koloniale baten* (Leiden 1975¹, 1978²) 11). De hoofdlijnen van het cultuurstelsel, bedoeld om Java ten faveure van de Nederlandse schatkist te laten renderen, zijn door zijn 'bedenker' Johannes van den Bosch (1780-1844), gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië (1828-1834) en Minister van Koloniën (1834-1839), in 1834 nog eens uiteengezet. Zij kwamen er op neer dat de inheemse bevolking krachtens vrijwillige overeenkomsten desgewijns 1/5 deel van haar rijstvelden afstond voor de teelt van produkten (in het bijzonder suiker en indigo), geschikt voor de Europese markt. In ruil daarvoor kregen de dessa's voor de afgestane grond vrijstelling van landrente (een belasting op de rijstooft die door elke dessa als geheel werd opgebracht). De geteelde produkten moesten verplicht aan het gouvernement geleverd worden en de dessa's zouden ontvangen wat het produkt bij taxatie meer waard zou blijken te zijn dan de hoogte van de verschuldigde landrente. Misgewassen waren voor rekening van het gouvernement, voor zover deze niet voortvloeiden uit een gebrek aan ijver van de bevolking. De bevolking werkte onder leiding van haar eigen hoofden, terwijl de Europese toezichthoudende ambtenaren (de controleurs der landelijke inkomsten en cultures) zich zouden bepalen tot controle op een tijdige en behoorlijke bewerking van de velden en op de oogst en het transport van de gewassen.
5. Een djoeng of (d)jonk was een stuk land dat groot genoeg was om vier inheemse gezinnen in leven te houden. De grootte varieerde afhankelijk van de terreingesteldheid van twee tot vier bouw. Een bouw of bahoe mat ongeveer 500 vierkante Rijnlandse roeden ofwel ongeveer 7100 m² of 0,71 ha. Een djoeng varieerde dus van ongeveer 1,4 tot 2,8 ha.
  6. Missive van de resident van Soerakarta aan de waarnemend algemeen secretaris te Batavia, d.d. 4 dec. 1837, nr. 1054, met bijbehorende staat der verhuurde landerijen in de residentie Soerakarta in november 1837, Nationaal Archief, Archief van het Ministerie van Koloniën 1814-1849, inv.nr. 4262, verbaal van 28 aug. 1840, nr. 300 geheim. In deze staat werden de landhuurders aangeduid als 'Nederlander', 'vreemdeling' of 'inboorling'. P. Maffioli werd ingedeeld bij de tweede categorie.
  7. Staat der verhuurde landen in de Vorstenlanden (ongedateerd), Nationaal Archief, Archief van het Ministerie van Koloniën 1814-1849, inv.nr. 1867, verbaal van 10 juli 1848, nr. 17/400. Pongong was met een oppervlakte van 450 bouw goed voor een jaarproduktie van 800 pikol koffie; Missive van de gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië aan de minister van Koloniën d.d. 13 juni 1852, nr. 380/5, met bijbehorende staat der verhuurde landen in de Vorstenlanden over 1851, Nationaal Archief, Archief van het Ministerie van Koloniën 1850-1900, inv.nr. 201, verbaal van 23 aug. 1852, no. 35. Pengoeng leverde in 1851 1000 pikol koffie en behoorde daarmee in het Solose tot de grotere producenten, vergelijkbaar met bijvoorbeeld de ondernemingen Gedaren en Toeloeng van de familie Dezentjé (respectievelijk 1170 en 1200 pikol per jaar) en de onderneming Batoedjamoës van J.A. Wener (937 pikol per jaar). Absolute koploper dat jaar was de onderneming Gadoengan van J.F. de Ruijter de Wildt (3700 pikol per jaar) met als volgers Gemampir van J.L. Herderschee (2300 pikol per jaar), Moengoer Porreng van H.R. Caspersz (2000 pikol per jaar) en Soekaboemi van J.A. Dezentjé (1500 pikol per jaar).
  8. 'Staat der Europeesche landbouwondernemingen in de Vorstenlanden op Java', in: *Regeeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië 1901. Eerste gedeelte. Grondgebied, bevolking en inrichting van het bestuur van Nederlandsch-Indië* (Batavia z.j.) Bijlage CC.
  9. Op internet is een genealogie (versie nov. 2010) van deze familie vinden (helaas zonder bronvermeldingen), die is samengesteld door Patrick van Griethuysen en Loes Peters. Die genealogie wijkt op enkele punten af van de nu gepresenteerde genealogie. Zo wordt generatie I, 9

- gezien als de moeder van Jeanette Maffioli del Castelletto die samenleefde met Pieter Arnold Clarenbach en worden van generatie IIIb alleen namen en geboorteplaats en -datum vermeld, terwijl zijn echtgenote foutief wordt opgevoerd als eerste vrouw van generatie IIIc. Zijn dochter Luciana Alexandrina wordt dientengevolge foutief opgevoerd als kind van generatie IIIc.
10. Familieadvertentie Javasche Courant.
  11. Collectie Bloys van Treslong Prins, C.B.G. Het fiche dat de huwelijksgegevens bevat, noemt hem met de voornaam Philippus. Volgens de opgaven van de burgerlijke stand in Almanak van Nederlandsch-Indië heette zij Carolina Frederika Thile.
  12. Overlijdensadvertentie (Maffioli) bij C.B.G. Zij overleed ruim 28 jaar oud na haar tweede 'verlossing', haar echtgenoot achterlatend met een 'zuigeling'.
  13. Hij overleed Kampen 8 juli 1834.
  14. Hun moeder zou volgens de overlevering een dochter zijn geweest van de soesoehonan en dus een Solose prinses. Vooralsnog zijn er geen archiefbronnen bekend, die dit verhaal bevestigen. Verder is vastgesteld dat er tenminste twee moeders in het spel zijn. In de overlijdensakte van kind nummer 5 wordt als moeder genoemd Lisa Tumpa (een inlandse vrouw?), terwijl kind nummer 8 tot moeder had Eugenie Victorie Thurion (zie: E.M. de Bruijn-ter Denge, *Het hervormde doopregister van Semarang 1849-1864* (s-Gravenhage 1995) 20. Deel 4 in de reeks *Bronnenpublicaties van de Indische Genealogische Vereniging*. In de overlijdensakte van kind nummer 6 bleven de namen van de ouders onvermeld.
  15. Volgens Van Griethuysen/Peters uit het huwelijk geboren te Soerakarta op 16 juni 1824.
  16. Genealogie Corver (hoofdstuk 9-tak Westzaandam) op internet (december 2010), samengesteld door Patrick van Griethuysen en Loes Peters.
  17. 'Staat der Europeesche landbouwondernemingen in de vorstenlanden', in: *Regeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië 1884. Eerste gedeelte. Grondgebied, bevolking en inrichting van het bestuur van Nederlandsch-Indië* (Batavia 1883) Bijlage AA. De andere huurders waren de firma Dorrepaal en Co., de erven van G.L. Dorrepaal, E.P.C. Maffioli del Castelletto en P.A.C. Corver, echtgenote van N.C. van Heurn (dochter van haar overleden zuster E.S.C. Maffioli del Castelletto, echtgenote van P. Corver.
  18. Volgens haar overlijdensakte luidt haar geslachtsnaam Maffioli.
  19. Stamboek van A.H. van der Pol, Nationaal Archief, Archief van het Ministerie van Oorlog, Stamboeken van officieren van het leger en het K.N.I.L. 1814-1940 (toegang 2.13.04), inv.nr. 399, fol. 120.
  20. *Regeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië*.
  21. In de akte ingeschreven met de geslachtsnaam Maffioli de Casteletta. De namen van de ouders zijn niet genoemd.
  22. [G.A. Catalani], 'Genealogie Clarenbach', *De Indische Navorscher* 4 (1938) 50.
  23. Stamboek van L.P.F. Maffioli del Castelletto, Nationaal Archief, Archief van het Ministerie van Koloniën 1901-1963, Stamboeken van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië en de Gouvernementsmarine (verder aangehaald als: stamboeken burgerlijke ambtenaren Nederlandsch-Indië), inv.nr. 913 (deel U), fol. 6.
  24. Stamboek van R. Maffioli del Castelletto, Nationaal Archief, Stamboeken burgerlijke ambtenaren Nederlandsch-Indië, inv.nrs. 926 (deel H-1), fol. 404; en 935 (deel R-1), fol. 332.
  25. Een dochter uit dit huwelijk, Eugenie van Halen-Beers, emigreerde met man en kinderen vanuit Nederland naar de Verenigde Staten. Haar in Nederland geboren zoons Alex (Alexander

- Arthur) (1953) en Eddie (Edward Lodewijk) (1955) richtten in 1974 de Amerikaanse hard-rockband Van Halen op, waarin zij respectievelijk de drums en de gitaar bespelen. De huidige bezetting van de band wordt mede gevormd door Eddie's zoon Wolfgang (Wolfgang William) Van Halen (1991) op basgitaar en zanger/mede-oprichter David Lee Roth (1954).
26. Stamboek van F. van Beers, Nationaal Archief, Stamboeken burgerlijke ambtenaren Nederlandsch-Indië, inv.nr. 934 (deel Q-1), fol. 736.
  27. De Zuster Maatschappijen waren de Semarang-Cheribon Stoomtrammaatschappij, de Semarang-Joana Stoomtrammaatschappij, de Serajoedal Stoomtrammaatschappij en de Oost-Java Stoomtrammaatschappij.
  28. Adresboeken van Nederlandsch-Indië voor genoemde jaren.
  29. Idem.
  30. Volgens zijn persoonskaart. In *Regeeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië* werd Poerworedjo als geboorteplaats opgegeven.
  31. Stamkaart van P. Maffioli del Castelletto, Nationaal Archief, Archief van het Ministerie van Koloniën, Stamkaarten van Oost-Indische Ambtenaren (toegang 2.10.36.21), serie 2, inv.nr. 32, scan 223. Adresboeken van Nederlandsch-Indië voor genoemde jaren geven: klerk (1916-1920, 1927), ex-klerk (1921-1926), commies (1929-1930, 1932, 1934), eerste commies (1938) en controleambtenaar 2e klasse (1941) bij de staatsspoorwegen.
  32. Adresboeken van Nederlandsch-Indië voor genoemde jaren.
  33. Van Griethuysen/Peters.
  34. Adresboeken van Nederlandsch-Indië voor genoemde jaren. Als echtgenote wordt consequent vermeld J.L. van Putt.
  35. Volgens de persoonsgegevens uit de Gemeentelijke Basis Administratie (extract-persoonslijst) van haar dochter.
  36. 'Staat der Europeesche landbouwondernemingen in de vorstenlanden', in: *Regeeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië 1884. Eerste gedeelte. Grondgebied, bevolking en inrichting van het bestuur van Nederlandsch-Indië* (Batavia 1883) Bijlage AA. De andere huurders waren de firma Dorrepaal en Co., de erven van G.L. Dorrepaal, E.A.P. Maffioli del Castelletto, echtgenote van A.H. van de Pol, en P.A.C. Corver, echtgenote van N.C. van Heurn (dochter van zijn overleden zuster E.S.C. Maffioli del Castelletto, echtgenote van P. Corver).
  37. Stamboek van C.H. Boekholt, Nationaal Archief, Stamboeken burgerlijke ambtenaren Nederlandsch-Indië, inv.nr. 929 (deel L-1), fol. 604.
  38. Van Griethuysen/Peters. Zij zou op een niet nader genoemde dag in 1916 zijn geboren.
  39. Van Griethuysen/Peters.